МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва
Кафедра оркестрових інструментів

# ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# «ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»

Профілізація: «Оркестрові струнні інструменти»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків-2026

**УДК 780.61/.615:785].09:378.147](073)**
**В43**

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 3 від 26 листопада 2026 року)

***Рецензенти:***

***Рябуха Н. О.*** **–** доктор мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри фортепіано Харківської державної академії культури;
***Мельник А. О.*** **–** кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри оркестрових струнних інструментів Харківського національного університету мистецтв І. П. Котляревського.

**Сташевська І. О. –** заслужений діяч мистецтв України, доктор педагогічних наук, професор кафедри оркестрових інструментів ХДАК

**В43** **Виконавська майстерність :** програма навч. дисципліни для здобувачів другого (магістер.) рівня вищої освіти, спец. В5 «Музичне мистецтво», освітня програма «Музичне мистецтво», профілізація «Оркестрові струнні інструменти» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. оркестрових інструментів ; [уклад. Інна Сташевська]. Харків : ХДАК, 2026. 31 с.

**УДК 780.61/.615:785].09:378.147](073)**

© Харківська державна академія культури, 2026 р.
© Сташевська І. О. 2026 р.

**Опис навчальної дисципліни**
**«Виконавська майстерність»**

<table>
<tr><td>Інформація про освітню програму</td><td colspan="2">Інформація про навчальну дисципліну</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Галузь знань:<br>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</td><td colspan="2">Статус дисципліни: обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="2" colspan="2">Загальний термін освоєння: 1 рік і 5 місяців</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Спеціальність:<br>В5 Музичне мистецтво</td></tr>
<tr><td rowspan="2" colspan="2">Роки навчання: 1, 2<br>Семестри: 1, 2, 3</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Освітньо-професійна програма:<br>«Музичне мистецтво»<br><br>Фахова профілізація:<br>«Оркестрові струнні інструменти»</td></tr>
<tr><td colspan="2">Мова викладання: українська</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Рівень вищої освіти:<br>другий (магістерський)</td><td colspan="2">Загальний обсяг:<br>15 кредитів ЄКТС (450 годин)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні заняття</td></tr>
<tr><td>денна форма</td><td>заочна форма</td></tr>
<tr><td>126 год.</td><td>32 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Форма здобуття освіти:<br>денна, заочна</td><td>денна форма</td><td>заочна форма</td></tr>
<tr><td>324 год.</td><td>418 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форми семестрового контролю</td></tr>
<tr><td colspan="2">Екзамен: 1, 2, 3 семестри</td></tr>
</table>

## 1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виконавська майстерність» є важливою складовою змісту освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

**Метою** навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців у галузі струнно-смичкового мистецтва комплексу професійних компетентностей, необхідних для самостійної професійної діяльності в сфері сольного, оркестрового та ансамблевого виконавства, а також музично-педагогічної практики.

**Завдання** навчальної дисципліни**:**

- вдосконалення професійних навичок виконавської, творчої та педагогічної діяльності;
- розвиток вміння: визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві; професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків; вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію;
- розвиток музично-аналітичних навичок жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій;
- оволодіння термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- формування здатності викладання гри на інструменті з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача;
- розвиток навичок ефективного управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсного забезпечення.

**Пререквізити:** Для успішного опанування змістом дисципліни «Виконавська майстерність» здобувач освіти повинен володіти рівнем професійної компетентності, що відповідає рівню підготовки випускника бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю «Музичне мистецтво». Курс «Виконавська майстерність» базується на чіткій послідовності вдосконалення музично-виконавської майстерності здобувача освіти і є логічним продовженням циклу виконавських дисциплін бакалаврського рівня: «Фах», «Камерний ансамбль», «Квартетний клас». Важливою умовою успішного опанування курсом є ґрунтовне засвоєння змісту вищезазначених попередніх дисциплін, а також інших теоретичних та практико-орієнтованих дисциплін бакалаврату: «Історія світової музичної культури», «Історія української музики», «Аналіз та інтерпретація музики», «Поліфонія», «Гармонія», «Методика викладання спеціальних дисциплін», «Оркестровий клас», «Педагогічна практика».

**Постреквізити:** Результати вивчення дисципліни «Виконавська майстерність» безпосередньо інтегруються в наступні освітні компоненти та підсумкові етапи навчання: «Практика за фахом», «Оркестрова практика», «Педагогічна практика», «Підготовка кваліфікаційної роботи магістра», а також є базою для подальшої самостійної концертної, педагогічної та науково-творчої діяльності.

## 2. Програмні компетентності та результати навчання

### Компетентності, формування яких забезпечує дисципліна

| | |
|---|---|
| **Загальні компетентності (ЗК)** | ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.<br>ЗК 5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br>ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).<br>ЗК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії.<br>ЗК 9 Здатність працювати автономно. |
| **Спеціальні (фахові) компетентності (СК)** | СК 1 Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.<br>СК 3 Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по інтерпретації музики.<br>СК 4 Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.<br>СК 5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.<br>СК 6 Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.<br>СК 7 Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.<br>СК 8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. |

### Програмні результати навчання

РН1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.

РН3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

РН9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

## 3. Програма навчальної дисципліни

### 1 семестр

**Тема 1.1. Вивчення музичних творів малої форми.**

Вивчення 2-4 різнохарактерних творів малої форми (концертні п'єси віртуозного, танцювального та кантиленного характеру) вітчизняних і зарубіжних композиторів. Формування культури звуку, штрихової майстерності, здатності визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Розвиток музичних здібностей, артистизму. Освоєння методики роботи над творами малої форми. Формування психологічної готовності до публічного концертного виступу.

**Тема 1.2. Вивчення музичних творів великої форми.**

Вивчення 1-2 музичних творів великої форми (концерт або його частини, соната, віртуозна фантазія тощо). Формування культури звуку, штрихової майстерності, здатності визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Розвиток музичних здібностей, артистизму. Освоєння методики роботи над творами великої форми. Формування психологічної готовності до публічного концертного виступу.

### 2 семестр

**Тема 2.1. Вивчення музичних творів малої форми.**

Вивчення 2-4 різнохарактерних творів малої форми (концертні п'єси віртуозного, танцювального та кантиленного характеру) вітчизняних і зарубіжних композиторів. Формування культури звуку, штрихової майстерності, здатності визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Розвиток музичних здібностей, артистизму. Освоєння методики роботи над творами малої форми. Формування психологічної готовності до публічного концертного виступу.

**Тема 2.2. Вивчення музичних творів великої форми та поліфонічного твору.**

Вивчення поліфонічного твору або кількох його контрастних частин, 1-2 музичних творів великої форми (концерт або його частини, соната, віртуозна фантазія тощо). Формування культури звуку, штрихової майстерності, здатності визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Розвиток музичних здібностей, артистизму. Освоєння методики роботи над творами великої форми. Формування психологічної готовності до публічного концертного виступу.

### 3 семестр

**Тема 3. Підготовка сольної концертної програми.**

Вивчення поліфонічного твору або кількох його контрастних частин, твору великої форми (концерт або його частин), віртуозного твору, твору українського композитора. Формування культури звуку, штрихової майстерності, здатності визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві, вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. Розвиток музичних здібностей, артистизму. Формування індивідуального виконавського стилю, здатності здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне

забезпечення. Формування психологічної готовності до публічної демонстрації сольної концертної програми під час підсумкової атестації.

## Програмні вимоги

### 1 семестр

***Академічний концерт***: 2-4 різнохарактерних твори малої форми (концертні п'єси віртуозного, танцювального та кантиленного характеру) вітчизняних і зарубіжних композиторів;

тривалість програми – орієнтовно до 15 хвилин.

***Екзамен***: 1-2 музичних твори великої форми (концерт або його частини, соната, віртуозна фантазія тощо);

тривалість програми – орієнтовно від 15 хвилин.

### 2 семестр

***Академічний концерт***: 2-4 різнохарактерних твори малої форми (концертні п'єси віртуозного, танцювального та кантиленного характеру) вітчизняних і зарубіжних композиторів;

тривалість програми – орієнтовно до 15 хвилин.

***Екзамен***: поліфонічний твір або кілька його контрастних частин, 1-2 музичних твори великої форми (концерт або його частини, соната, віртуозна фантазія тощо);

тривалість програми – орієнтовно 20-30 хвилин.

### 3 семестр

***Екзамен***: поліфонічний твір або кілька його контрастних частин, концерт або його частини, віртуозний твір, твір українського композитора);

тривалість програми – орієнтовно 20-30 хвилин.

**Структура навчальної дисципліни**

| Назви змістових модулів | Кількість годин | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | денна форма | | | | | | Заочна форма | | | | | |
| | усього | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | п | лаб | інд | с.р. | | л | п | лаб | інд | с.р. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| **1 семестр** | | | | | | | | | | | | |
| **Тема 1.2.** Вивчення музичних творів малої форми | 70 | | | | 20 | 50 | 48 | | | | 4 | 44 |
| **Тема 1.2.** Вивчення музичних творів великої форми | 80 | | | | 25 | 55 | 72 | | | | 7 | 65 |
| Разом за 1 семестр | 150 | | | | 45 | 105 | 150 | | | | 11 | 139 |
| **2 семестр** | | | | | | | | | | | | |
| **Тема 2.2.**Вивчення музичних творів малої форми | 70 | | | | 20 | 50 | 48 | | | | 4 | 44 |
| **Тема 2.2.** Вивчення музичних творів великої форми та поліфонічного твору | 80 | | | | 25 | 55 | 72 | | | | 7 | 65 |
| Разом за 2 семестр | 150 | | | | 45 | 105 | 150 | | | | 11 | 139 |
| **3 семестр** | | | | | | | | | | | | |
| **Тема 3** Підготовка сольної концертної програми в межах творчого проєкту | 150 | | | | 36 | 114 | 150 | | | | 10 | 140 |
| Разом за 3 семестр | 150 | | | | 36 | 114 | 150 | | | | 10 | 140 |
| **Усього годин** | 450 | | | | 96 | 324 | 450 | | | | 32 | 418 |

## 5. Завдання для самостійної роботи здобувача освіти

1. Самостійна робота над вивченням інструктивного матеріалу, музичних творів та удосконаленням виконавської майстерності.

2. Опрацювання рекомендованої наукової та методичної літератури з проблем струнно-смичкового виконавства і педагогіки.

3. Аналіз жанрово-стильових особливостей виконуваних музичних творів.

4. Прослуховування аудіо- та відеозаписів музичних творів. Порівняльний аналіз художніх інтерпретацій виконуваних музичних творів.

5. Аналіз виконавських стилів видатних представників струнно-смичкового мистецтва.

6. Відвідування концертних заходів.

## 6. Методи навчання

Словесні: вербальне пояснення, бесіда, дискусія.

Пояснювально-ілюстративні: наочна ілюстрація, презентація, метод пластичного інтонування тощо.

Художньо-практичні: репродуктивний, проблемно-пошуковий, творчий, проектний тощо.

## 7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: прослуховування на індивідуальних заняттях, технічні заліки, академічні концерти, відкриті концерти, конкурси на краще виконання музичних творів, усні опитування.

Форма семестрового підсумкового контролю: екзамен.

Остаточною формою підсумкового контролю є публічна демонстрація творчого проєкту, яка проводиться згідно з вимогами освітньої програми під час підсумкової атестації.

## 8. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти. Критерії оцінювання.

| Поточна успішність протягом семестру | Самостійна робота | Екзамен | Усього |
|---|---|---|---|
| 40 | 20 | 40 | 100 |

Розподіл балів за семестровими формами контролю:

академічний концерт – до 40 балів;

контроль самостійної роботи – до 20 балів;

екзамен – до 40 балів.

Додаткові бали можуть бути зараховані (за умови дотримання загальних вимог 100-бальної системи оцінювання):

за виступи на відкритих концертах – до 10 балів;

за перемогу в конкурсі музикантів-виконавців – до 10 балів.

Максимальна кількість балів, яка може бути набрана до підсумкової форми контролю (екзамену) в кожному семестрі, становить 60 балів.

Рівень виконання сольної програми під час підсумкової атестації оцінюється за 100-бальною шкалою.

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|---|---|---|---|
| | | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики | для заліку |
| 90-100 | **A** | відмінно | зараховано |
| 82-89 | **B** | добре | |
| 74-81 | **C** | | |
| 64-73 | **D** | задовільно | |
| 60-63 | **E** | | |
| 35-59 | **FX** | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | **F** | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | вивченням дисципліни |

**Критерії оцінювання навчальних досягнень**

| Рівні навчальних досягнень | Критерії оцінювання |
|---|---|
| **1. Високий** 90 – 100балів | Виконання програмних вимог у повному обсязі. Відмінне виконання музичних творів високого рівня складності. Глибоке розуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Яскравість та переконливість художньої інтерпретації твору. Високий рівень художньо-технічної майстерності. Різноманітність і відповідність засобів музично-виконавської виразності художньому задуму композитора. Високий рівень музичності, артистизму та стабільності у виконанні концертної програми. |
| **2. Достатній** 82-89 балів | Виконання програмних вимог у повному обсязі. Добре виконання музичних творів достатнього рівня складності. Розуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Достатня переконливість художньої інтерпретації твору. Достатній рівень художньо-технічної майстерності. Різноманітність засобів музично-виконавської виразності. Достатній рівень музичності, артистизму й стабільності, але наявність незначних художніх та/або технічних неточностей у виконанні концертної програми. |
| 74-81 балів | Виконання програмних вимог у повному обсязі. Добре виконання музичних творів достатнього рівня складності. Розуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Достатній рівень художньо-технічної майстерності, проте не завжди переконливий вибір засобів музично-виконавської виразності. Достатній рівень музичності, артистизму й стабільності, але наявність деяких художніх та/або технічних помилок у виконанні концертної програми. |
| **3. Середній** 64-73 балів | Виконання програмних вимог у повному обсязі. Виконання музичних творів середнього рівня складності. Не завжди адекватне розуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Середній рівень художньо-технічної майстерності. Не завжди переконливий вибір засобів музично-виконавської виразності. Середній рівень музичності, артистизму й стабільності, а також наявність деяких суттєвих художніх та/або технічних помилок у виконанні концертної програми. |
| 60-63 балів | Виконання програмних вимог у повному обсязі. Виконання музичних творів середнього рівня складності. Формальне розуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Середній рівень художньо-технічної майстерності. Не переконливий вибір засобів музично-виконавської виразності. Середній рівень музичності, артистизму й стабільності, а також наявність значної кількості суттєвих художніх та/або технічних помилок у виконанні концертної програми. |
| **4. Початковий** 35-59 балів | Виконання програмних вимог не в повному обсязі. Виконання музичних творів середнього або недостатнього рівня складності. Нерозуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Недостатній рівень художньо-технічної майстерності. Недостатній рівень музичності й артистизму, нестабільність, а також наявність значної кількості суттєвих художніх та/або технічних помилок у виконанні концертної програми. |
| 1-34 балів | Невиконання програмних вимог. Виконання музичних творів недостатнього |

| | |
|---|---|
| | рівня складності. Нерозуміння жанрово-стильових особливостей й художнього змісту виконуваних творів. Низький рівень художньо-технічної майстерності. Низький рівень музичності, артистизму, нестабільність, а також наявність великої кількості суттєвих художніх та/або технічних помилок у виконанні концертної програми. |

## 9. Умови та політика опанування навчальної дисципліни

Умовами опанування навчальної дисципліни «Виконавська майстерність» є:
- регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом та систематичне виконання поставлених завдань;
- дотримання Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf );
- дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК:
https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html;
Кодекс академічної доброчесності ХДАК:
https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html);
- запобігання / протидія булінгу (цькуванню) (Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК
https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf).

Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf).

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf).

Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості здобувачами вищої освіти ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_laz.pdf).

Принципи відповідального та етичного використання ШІ в академічній діяльності учасників освітнього процесу ХДАК визначено в Положенні про використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі, науковій та мистецькій діяльності ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_shi_26.pdf).

## 10. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус.
3. Нотна література.
4. Наукова та методична література з проблем струнно-смичкового виконавства.
5. Аудіо- та відеозаписи майстер-класів і концертних виступів видатних представників струнно-смичкового мистецтва.

## 11. Рекомендована література

### Основна


1. Гаврилець Д. Г. Європейський альтовий концерт: генезис, еволюція, жанрові моделі : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Львів, 2012. 16 с.
2. Давидов М. А. Виконавське музикознавство: енциклопедичний довідник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2010. 400 с.
3. Євдокимов С. А. Скрипкове виконавство: шлях від початківця до віртуоза : Навчальний посібник. Харків, 2007. 128 с.
4. Жолдакова В. О. Скрипкова артикуляція як предмет музикознавчого аналізу та виконавської інтерпретації : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтвознавства : 17.00.03. О., 2013. 17 с.
5. Зав'ялова О. Жанр віолончельної сонати у контексті романтичної культури XIXстоліття. *Науковий вісник НМА імені П. І. Чайковського.*2014. Вип. 87. С. 76-82.
6. Зав'ялова О. Концертно-віртуозна культура XIX ст. і традиції Київської віолончельної школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.mari.kiev.ua/2010%20%20Mystectvoznavstvo%20Ukrainy_11/069-076.pdf
7. Заранський В. І. Український скрипковий концерт. Тенденції жанрово-стильової динаміки : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. К., 2001. 20 с.
8. Кулаков С. В. Специфіка методики виховання альтиста : метод. рек. К. : РМК, 1993. 48 с.
9. Ларчіков В. Музично-виконавський арсенал сучасного віолончеліста. *Науковий вісник НмАУ імені П.Чайковського.* К., 2010. Вип. 82. С. 42-59.
10. Палшков Б. Б. Особливості звуковидобування та інтонування на альті. К. : Музична Україна, 1982. 96 с.
11. Полянський Ю. Нариси з методики викладання гри на віолончелі, К :„Музична Україна", 1978. 72 с.
12. Семеняк Н. М. Теоретичні основи системно-функціональної організації процесу звукоутворення на скрипці : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. К, 1999. 18 с.
13. Сташевська І. О. Формування штрихової майстерності майбутніх скрипалів. Луганськ : ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка", 2012. 58 с.
14. Стеценко В. Джерела скрипкового концерту. К : Музична Україна. 1980. 80 с.
15. Стеценко В. К. Закономірності інтонування на скрипці. К. 1977. 61 с.
16. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці. Ч. 1. К. : Музична Україна, 1960. 179 с.
17. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці. Ч. 2. К. : Музична Україна, 1982. 120 с.
18. Юр'єв О. Виражальні можливості скрипкових штрихів. К. : Музична Україна, 1974. 112 с.


### Додаткова


1. Андрейко О. І. Методика формування рефлексивно-аксіологічного осягнення скрипкового мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики.* 2014. Вип. 23. С. 76-78.
2. Білецька М. Особливості педагогіки українського скрипкового виконавства в другій половині XX століття. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка.* 2015. № 1. С. 15-19.

3. Білоусова Ю. Становлення та розвиток музики для віолончелі соло у 17-18 столітті. *Музичне виконавство і педагогіка : історія, теорія, інтерпретаційні аспекти.* К. : Музична Україна, 2001. С. 56 – 65.

4. Гладких А. В. Самостійність студента − успіх майстерності. *Культура України: зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури; від ред. В. М. Шейко.* Х. : ХДАК, 2009. Вип. 28. С. 233-244.

5. Глущук Т. Музично-виконавське мистецтво як об'єкт дослідження українського мистецтвознавства. *Альманах „Культура і Сучасність".* 2016. № 1. С. 87-91.

6. Гуральник Н., Завалко К.. Розвиток скрипкової школи Східної. Європи XX століття : історія, теорія, методика. Навч.-метод. посібник. К. : НПУ, 2005. 144 с.

7. Жайворонок Н. Б. Музичне виконавство як феномен музичної культури : дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. К., 2006. 183 с.

8. Зав'ялова О. К. Віолончельні сонати Л. ван Бетховена (ансамблеві закономірності жанру) : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03; Нац. муз. акад. України ім. П. І.Чайковського. К., 2000. 19 с.

9. Зав'ялова О. Німецька віолончельна школа XIX ст.: виконавсько-педагогічний аспекти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2014. № 8 (42).С. 9-22.

10. Катрич О. Стильова ієрархія та стильова концентричність – два погляди на проблему дослідження музично-виконавського стилю. *Науковий вісник НМАУ. Музичне виконавство.* К., 2001. Вип. 18. С. 115-122.

11. Кононова М. В. Ідеальне та еталонне в системі категорій музично-виконавського мистецтва : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. К., 2009. 20 с.

12. Карапінка М. З. Жанрова парадигма європейської сонати для альта і фортепіано XVIII–XX століть : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Львів, 2011. 26 с.

13. Косенко Г. Г. Темброва семантика альта у творчості харківських композиторів 1960 – 2000-х років : дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Х., 2018. 222 с.

14. Коханик І. М. Музичний стиль як сфера комунікації композитора, виконавця, музикознавця. *Київське музикознавство.* 2017. Вип. 55. С. 70-81.

15. Купріяненко Е. Б. Альт у політембровому камерно-інструментальному ансамблі австро-німецької традиції (пізнє барокко – Й. Брамс) : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Харків, 2010. 21 с.

16. Кучеренко С. І. Шляхи становлення та розвитку української скрипкової школи : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2018. 20 с.

17. Маркова О. М. Теорія виконавства в сучасному музикознавстві. *Українське музикознавство*. К., 2002. Вип. 31. С. 93-102.

18. Мужчиль В. С. Акустична структура інструментального звукоутворення в музиці XX століття: струнно-смичкова група : автореф. дис. … канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Х., 2013. 16 с.

19. Самітов В. З. Специфіка інтерпретаційного мислення музиканта-виконавця (психофізіологічний аспект) : монографія. К. : ДАКККіМ, 2007. 200 с.

20. Сумарокова В. Г., Н. М. Семенова, І. М. Сікорська. Історія українського віолончельного й контрабасового мистецтва в контексті європейського виконавства : [навч. посіб.]: Київ : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2014. 199 с.

21. Ушков В. А. Нариси з історії та методики українського скрипкового виконавського мистецтва. К. : КІМ. 2009. 43 с.

22. Фекете О. В. Формування виконавської концепції музичного твору : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Х., 2009. 17 с.

23. Ядловська З. Г. Українське скрипкове мистецтво 60 − 80-х рр. XX ст.: тенденції розвитку: автореф. дис... канд. мистецтвознавства : 26.00.01; Київ. нац. ун-т культури і мистец. К. 2008. 19 с.

24. Dalton D. Playing the Viola: Conversations with William Primrose, 1989. 256 p.

25. Pascal L. Technique De L'alto. Paris: Max Eschig, 1953. 40 p.

26. Primrose W. Technique is Memory: a method for Violin and Viola Players Based on Finger Patterns. London : Capitol Records, 1960. 233 p.

27. Riley W. The history of the viola. Ann Arbor, 1980. 112 p.

28. Tertis L. My viola and I. Boston, 1975. 84 p.

29. Vanscheeuwijk M. Recent re-evaluations of the Baroque cello and what they might mean for performing the music of J.S.Bach. *Early Music.* №38 (2). 2010. P. 181-192. [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.researchgate.net

30. Wissick Brent. The Cello Music of Antonio Bononcini: Violone, Violoncello da Spalla, andthe Cello „Schools" of Bologna and Rome. *Journal of Seventeenth-CenturyMusic*: xii/1. 2006. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://sscm-jscm.org/v12/no1/wissick.html

**Інформаційні ресурси**

1. Бібліотека Харківської державної академії культури. Режим доступу: http://lib-hdak.in.ua/

2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. Режим доступу: https://korolenko.kharkov.com/

3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К. С. Станіславського. Режим доступу: http://mtlib.org.ua/

4. Нотні електронні бібліотеки:
https://violinsheetmusic.org/
https://imslp.org/wiki/List_of_compositions_featuring_the_violin

## 12. Рекомендований репертуарний список

### Музичні твори для скрипки

### Твори великої форми

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Арутюнян О. | Концерт-поема для скрипки з оркестром |
| Барбер С. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Барток Б. | Концерти для скрипки з оркестром № 1, 2<br>Сонати для скрипки і фортепіано № 1, 2 |
| Бабаджанян А. | Концерт для скрипки з оркестром<br>Соната для скрипки та фортепіано |
| Бах Й.С. | Концерти для скрипки з оркестром ля мінор, ре мінор, мі мажор,<br>Концерт для двох скрипок з оркестром ре мінор |
| Берг А. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Бетховен Л. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Брамс Й. | Концерт для скрипки з оркестром<br>Сонати для скрипки і фортепіано № 1-3. |
| Бріттен Б. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Брух М. | Концерт для скрипки з оркестром соль мінор |
| Венявський Г. | Концерти для скрипки з оркестром № 1, 2 |
| Верачині Ф. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Вівальді А. | Чотири концерти для скрипки з оркестром “Пори року”<br>Концерти для скрипки з оркестром ре мінор, до мажор<br>Сонати для скрипки та фортепіано |
| Віотті Д. | Концерти для скрипки з оркестром № 20, 22, 24, 29 |
| Віталі Т. – Шарльє Л. | Чакона |
| В’єтан А. | Концерти для скрипки з оркестром № 1-5 |
| Гайдн Й. | Концерти для скрипки з оркестром до мажор, соль мажор |
| Гендель Г. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Губаренко В. | Концертні симфонії для скрипки з оркестром № 1, 2 |
| Дваріонас Б. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Дворжак А. | Концерт для скрипки з оркестром<br>Сонатина для скрипки та фортепіано |
| Дебюссі К. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Джемініані Ф. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Домінчен К. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Зноско-Боровський А. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Іщенко Ю. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Каструччі П. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Коляда М. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Кореллі А. | Фолія |
| Корнгольд Е. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Красотов А. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Лало Е. | Іспанська симфонія для скрипки з оркестром |
| Леклер Ж. | Концерт для скрипки з оркестром |

| | |
|---|---|
| Локателлі П. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Ліст Ф. | Угорська рапсодія |
| Людкевич С. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Лятошинський Б. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Мачаваріані О. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Мендельсон Ф. | Концерт для скрипки з оркестром мі мінор |
| Мислівечек Й. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Моцарт В. А. | Концерти для скрипки з оркестром № 1-7<br>Сонати для скрипки і фортепіано |
| Нардіні П. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Онеггер А. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Паганіні Н. | Концерти для скрипки з оркестром |
| Пендерецький К. | Концерти для скрипки з оркестром №1, 2 |
| Равель М. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Сарасате П. | Фантазія на теми опери Ж. Бізе “Кармен” |
| Сен-Санс К. | Концерт для скрипки з оркестром № 3 |
| Сібеліус Я. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Скорик М. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Стравинський І. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Тактакишвілі О. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Тартіні Д. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Форе Г. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Франк Ц. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Хачатурян А. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Хіндеміт П. | Сонати для скрипки та фортепіано |
| Цимбаліст Є. | Фантазія на теми опери Римського-Корсакова “Золотий півник” |
| Шамо І. | Соната для скрипки та фортепіано |
| Шимановський К. | Концерти для скрипки з оркестром № 1, 2 |
| Шнітке А. | Концерти для скрипки з оркестром № 1-3 |
| Шоссон Е. | Поема для скрипки з оркестром |
| Штогаренко А. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Штраус Р. | Соната для скрипки та фортепіано |
| Шуберт Ф. | Сонатіни для скрипки та фортепіано № 1-3 |
| Шуман Р. | Концерт-фантазія для скрипки з оркестром |
| Ельгар Е. | Концерт для скрипки з оркестром |
| Енеску Д. | Сонати для скрипки та фортепіано № 1-3 |

**Твори малої форми**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Айвазян А. | Сім п’єс |
| Альбеніс І. | П’єси |
| Барток Б. | Румунські народні танці |
| Бах Й.С. | П’єси |
| Баццині А. | Рондо |
| Бетховен Л. | Два романси |
| Блох А. | Імпровізація |
| Брамс Й. | Угорські танці.<br>Скерцо |
| Венявський Г. | П’єси |
| Бріттен Б. | Вальс |
| Верачині Ф. | Ларго |

| | |
|---|---|
| Вівальді А. | Адажіо |
| Веберн А. | Чотири п’єси |
| В’єтан А. | П’єси |
| Гайдн Й. | Серенада |
| Гендель Г. | Арія |
| Данькевич К. | Пісня і танок |
| Дваріонас Б. | Елегія |
| Дворжак А. | Гумореска |
| Дебюссі К. | П’єси |
| Домінчен К. | Поема |
| Заржицький А. | Мазурка |
| Ізаї Е. | Три мазурки |
| Іщенко Ю. | Акварелі |
| Карабиць І. | Музика |
| Коляда М. | Варіації |
| Копленд А. | Ноктюрн |
| Кос-Анатольський А. | Мазурка |
| Косенко В. | Мрії |
| Крейслер Ф. | П’єси, транскрипції, стилізації |
| Лауб Ф. | Полонез |
| Лисенко М. | П’єси |
| Локателлі П. | Лабіринт |
| Людкевич С. | Чабарашка |
| Лятошинський Б. | Танок на українські теми |
| Мачаваріані О. | П’єси |
| Мейтус Ю. | Алегро |
| Мендельсон Ф. | П’єси |
| Метнер М. | Казка |
| Мійо Д. | Бразильскі танці |
| Моцарт В. А. | П’єси |
| Новачек О. | Безперервний рух |
| Паганіні Н. | П’єси |
| Пуленк Ф. | Престо |
| Равель М. | П’єси |
| Ревуцький Л. | Інтермецо |
| Регер М. | Колискова |
| Скорик М. | Музика для театру і кіно, фортепіанні, камерні і симфонічні твори, перекладені автором для скрипки з фортепіано |
| Сарасате П. | П’єси |
| Свендсен Х. | Романс |
| Сен-Санс К. | Етюд у формі вальсу<br>Інтродукція та рондо капріччіозо<br>Хаванез |
| Сібеліус Я. | П’єси |
| Скотт С. | У країні лотосу |
| Станкович Є. | П’єси |
| Стеценко К. | Колискова |
| Сук Й. | Пісня кохання |
| Тартіні Дж. | Варіації на тему Кореллі |
| Файн Я. | Румунський танець |

| | |
|---|---|
| Фалья М. | Іспанський танець<br>Іспанська народна сюїта |
| Хачатурян А. | Пісня-поема<br>Ноктюрн<br>Транскрипції фрагментів з балетів |
| Шимановський К. | П’єси |
| Шопен Ф. | Транскрипції фортепіанних творів |
| Штогаренко А. | Пісня |
| Шуберт Ф. | Транскрипції фортепіанних та вокальних творів |
| Ельгар Е. | Капризуля |
| Ернст Г. | Угорські мелодії |

**Твори для скрипки соло**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Барток Б. | Соната для скрипки соло |
| Бах Й. С. | Сонати та партити для скрипки соло |
| Джемініані Ф. | Соната для скрипки соло |
| Ізаї Е. | Сонати для скрипки соло № 1-6 |
| Регер М. | Соната для скрипки соло |
| Телеман Г. | 12 фантазій для скрипки соло |
| Хіндеміт П. | Сонати для скрипки соло |

**Інструктивний репертуар**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Венявський Г. | Вісім етюдів |
| Гавіньє П. | 24 етюди |
| Донт Я. | 24 етюди |
| Данкля Ш. | Етюди |
| Компаньолі Б. | Дивертисменти |
| Крейцер Р. | 42 етюди |
| Ліпінський К. | Етюди |
| Локателлі П. | 24 каприси |
| Паганіні Н. | 24 каприси |
| Роде П. | 24 каприси |
| Станко О. | Етюди |
| Флеш К. | Гами й арпеджіо |
| Ернст Г. | Етюди |

**Музичні твори для віолончелі**

**Твори великої форми**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Азіолі Б. | Соната для віолончелі та фортепіано До мажор |
| Антоніотті Ж. | Сонати для віолончелі та фортепіано Фа дієз мажор, соль мінор |
| Алькан Ш. В. | Концертна соната, ор. 47, Мі мажор |
| Аріості А. | Соната мі мінор |
| Бабаджанян А. | Концерт для віолончелі з оркестром |
| Барбер С. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.22, ля мінор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 6, до мінор |
| Барток Б. | Концерти для скрипки з оркестром № 1, 2<br>Сонати для скрипки і фортепіано № 1, 2 |
| Бах Ф.Е. | Концерти для віолончелі з оркестром ля мінор, №3 Ля мажор, сі бемоль мажор<br>Соната для скрипки та фортепіано соль мінор |
| Бах Й. С. | Три сонати для віолончелі та фортепіано |
| Бах Й. Х. | Концерт для віолончелі з оркестром до мінор (Казадезюс) |
| Бергер В. | Соната ре мінор, ор. 28 |
| Берто М. | Соната для віолончелі та фортепіано фа мінор |
| Бетховен Л. | П’ять сонат для віолончелі та фортепіано |
| Блох Е. | Шеломо Героїчна рапсодія<br>Соната для віолончелі Соль мажор |
| Боккеріні Л. | 9 концертів для віолончелі з оркестром<br>6 сонат для віолончелі та фортепіано |
| Боуман А. | Концерт №1 для віолончелі з оркестром, ор.3, ре мінор |
| Брамс Й. | Концерт для скрипки та віолончелі з оркестром<br>Сонати для віолончелі і фортепіано № 1, мі мінор, №2, Фа мажор |
| Бреваль Ж. | Концерт №2 для віолончелі з оркестром, Ре мажор,<br>два концертино для віолончелі з оркестром, Ля мажор, Фа мажор,<br>соната для віолончелі та фортепіано, Соль мажор |
| Бріттен Б. | Соната для віолончелі та фортепіано, До мажор |
| Валентіні Г. | Сонати для віолончелі та фортепіано Ля бемоль мажор, Мі мажор |
| Вандіні А. | Сонати для віолончелі та фортепіано, Фа мажор, Соль мажор |
| Венявський Г. | Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 26, Мі мажор |
| Вівальді А. | Концерти для віолончелі з оркестром ля мінор, до мінор, До мажор RV 399, соль мінор, Соль мажор, №18 ля мінор, №8 до мажор, До мажор RV 398.<br>6 Сонат для віолончелі та фортепіано |
| Відор К. М. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.41, мі мінор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ор 80, Ля мажор |
| Вілла – Лобос Н. | Фантазія для віолончелі з оркестром |
| Власов А. | Концерти для віолончелі з оркестром №1, мі мінор, №2, мі мінор |
| В’єрн Л. | Соната для віолончелі та фортепіано, сі мінор, ор. 27 |
| В’єтан Г. | Концерти для віолончелі №1, ля мінор, ор.46, №2, сі мінор, ор.60 |
| Вобурген Дж. Ф. | Соната для віолончелі та фортепіано, ля мінор |

| | |
|---|---|
| Віардо П. | Соната для віолончелі та фортепіано, сі мінор |
| Вальтон В. | Концерт для віолончелі з оркестром До мажор |
| Габріеллі Д. | Дві сонати для віолончелі та фортепіано, №1, Соль мажор, №2, Ля мажор |
| Гайдн Й. | Концерти для віолончелі з оркестром До мажор, Ре мажор |
| Галєотті С. | Сонати для віолончелі та фортепіано, ре мінор, до мінор |
| Гальярд Дж. | 4 сонати для віолончелі з фортепіано |
| Гаспаріні К. | 3 сонати для віолончелі з фортепіано |
| Гендель Г. | Сонати для віолончелі та фортепіано соль мінор, ре мінор |
| Герберт В. | Концерт №2 для віолончелі з оркестром, ор.30, мі мінор |
| Годар Б. | Соната, ор. 104, ре мінор |
| Гоенс Д. | Концерти для віолончелі з оркестром, ор.7, ля мінор, ор.30, Фа мажор |
| Граденер Б. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор. 45, сі мінор<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 59, До мажор |
| Гріг Е. | Соната для віолончелі, ор.36, ля мінор |
| Грюцмахер Ф. | Концерт №3, ор.46, мі мінор |
| Гульда Ф. | Концерт для віолончелі та духового оркестру |
| Гізекінг В. | Концерт – сонатіна, До мажор |
| Д'альбер Ю. | Концерт для віолончелі з оркестром До мажор |
| Дворжак А. | Концерти для віолончелі з оркестром,№1, Ля мажор,<br>№2, сі мінор |
| Дебюссі К. | Соната для віолончелі та фортепіано мі мінор |
| Делюн Л. | Соната для віолончелі та фортепіано сі мінор |
| Делюс Ф. | Концерт для віолончелі та оркестру, ля мінор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, Ре мажор |
| Дессо Ж. | Соната для віолончелі та фортепіано, До мажор |
| Дітріх А. | Соната для віолончелі та фортепіано, До мажор |
| Дюпор Ж.П. | Концерт для віолончелі з оркестром №4, мі мінор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Жераль В. | Концерт віолончелі з оркестром, Ля мажор |
| Зноско-Боровський А. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.43 |
| Ібер Ж. | Концерт для віолончелі з оркестром |
| Йонген Ж | Концерт для віолончелі з оркестром, ор. 18, сі мінор<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 39, до мінор |
| Казелла А. | Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 6, до мінор |
| Капоралє А. | Соната для віолончелі та фортепіано, ре мінор |
| Кассадо Г. | Концерт для віолончелі з оркестром, ре мінор<br>Концерт на теми П. Чайковського для віолончелі з оркестром<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Кирейко В. | Концерт для віолончелі з оркестром соль мінор |
| Кленгель Ю. | Концерти для віолончелі з оркестром №1-4, Концертіно для віолончелі №1-3 |
| Клінглер К. | Соната віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Клухарт А. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор. 59, ля мінор |

| | |
|---|---|
| Крас Ж. | Сонати для віолончелі та фортепіано, Мі мажор |
| Крафт А. | Концерт для віолончелі з оркестром, До мажор |
| Лало Е. | Концерт для віолончелі з оркестром, ре мінор<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Ламурі Ф. | 6 сонатин для віолончелі та фортепіано |
| Лефебр Ш. | Соната для віолончелі та фортепіано, ор.98, ля мінор |
| Локателлі П. | Соната для віолончелі та фортепіано, ре мінор |
| Лізогуб І. | Соната для віолончелі та фортепіано, соль мінор |
| Люллі Ж.Б. | Соната для віолончелі та фортепіано, Соль мажор |
| Мартину Б. | Концерт для віолончелі з оркестром №1<br>Сонати для віолончелі та фортепіано №1-3 |
| Марчелло Б. | 6 сонат для віолончелі та чембало |
| Мендельсон Ф. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1, ор. 45, Сі бемоль мажор, №2, ор. 58, Ре мажор<br>Концертні варіації |
| Монн М. | Концерт для віолончелі з оркестром соль мінор |
| Моор Е. | Сонати для віолончелі та фортепіано, ор.55, ор.76<br>Рапсодія для віолончелі з оркестром<br>Сюїти для віолончелі та фортепіано, ор.117, ор.122 |
| Мислівичек Й | Соната для віолончелі та фортепіано, Соль мажор |
| Нардіні П. | Соната для віолончелі та фортепіано, До мажор |
| Нельк А. | Концерти для віолончелі з оркестром №1,ор. 108, Фа мажор, №2, ор. 130а, ля мінор<br>Концертіно, ор.131, Ре мажор |
| Норман Л. | Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 28, Ре мажор |
| Обер Д.Ф, | Концерт для віолончелі з оркестром ля мінор |
| Онеггер А. | Соната для віолончелі та фортепіано |
| Піатті А. | Концерти для віолончелі з оркестром №1,ор. 24, Сі бемоль мажор, №2, ор. 26, ре мінор |
| Поппер Д. | Концерти для віолончелі з оркестром № 1-4 |
| Порпора Н. | Концерт для віолончелі з оркестром, Соль мажор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, Фа мажор |
| Пуленк Ф. | Соната для віолончелі та фортепіано |
| Рафф Ж. | Концерт для віолончелі з оркестром №1, ор.193, ре мінор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ор. 183, Ре мажор |
| Рейнке К. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.82, ре мінор,<br>Сонати для віолончелі та фортепіано №1-3 |
| Респігі О. | Адажіо з варіаціями для віолончелі з оркестром |
| Ромберг Б. | Концерти для віолончелі з оркестром №1-10 |
| Саммартіні Дж. | Соната для віолончелі та фортепіано, Соль мажор |
| Свенсен Й. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.7, Ре мажор |
| Сен-Санс К. | Концерти для віолончелі з оркестром № 1, ор.33, ля мінор, №2,ор.119, ре мінор |
| Скарлатті А. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1-3 |
| Скорик М. | Концерт для віолончелі з оркестром |

| | |
|---|---|
| Стаміц К. | Концерт для віолончелі з оркестром, До мажор |
| Станковіч Е. | Соната №3 для віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Тартіні Д. | Концерт для віолончелі з оркестром, Ре мажор,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, фа мінор |
| Тактакішвілі О. | Концерт для віолончелі з оркестром |
| Форе Г. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1, ор.109, ре мінор, №2, ор.117, соль мінор |
| Франкьор Ф. | Соната для віолончелі та фортепіано, Мі мажор |
| Фукс Р. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1, ор.29, ре мінор, №2, ор.78, Мі бемоль мажор |
| Фьокко Ж. | Концерт для віолончелі з оркестром, Соль мажор |
| Франк Ц. | Соната для віолончелі та фортепіано, Ля мажор |
| Хачатурян А. | Концерт для віолончелі з оркестром, мі мінор,<br>Концертна рапсодія для віолончелі з оркестром |
| Хачатурян К. | Соната для віолончелі та фортепіано |
| Хіндеміт П. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1, ор.11, №2,<br>Концерт для віолончелі з оркестром |
| Хоффман Г. | Концерти для віолончелі з оркестром №1,2 |
| Хубер Г. | Сонати для віолончелі №1-4 |
| Шнітке А. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1,2 |
| Шольц Б. | Сонати для віолончелі та фортепіано №1-5 |
| Шопен Ф. | Соната для віолончелі та фортепіано, ор.65, соль мінор |
| Шредер К. | Концерт для віолончелі з оркестром, Соль мажор |
| Штогаренко А. | Концерт для віолончелі з оркестром,<br>Соната для віолончелі та фортепіано, ля мінор |
| Штраус Р. | Соната для віолончелі та фортепіано, Фа мажор,<br>Дон Кіхот |
| Шуберт Ф. | Соната для арпеджіоне та фортепіано, ля мінор |
| Шуман Р. | Концерт для віолончелі з оркестром, ля мінор |
| Ельгар Е. | Концерт для віолончелі з оркестром, ор.85 |
| Енеску Д. | Сонати для віолончелі та фортепіано № 1,2,<br>Концертна симфонія для віолончелі та оркестру |

**Твори малої форми**

| **Композитор** | **Музичні твори** |
|---|---|
| Айвазян А. | Концертний етюд, Грузинський танок |
| Алоіз Л. | Іспанська серенада, Мелодія |
| Альбеніс І. | П’єси |
| Альбіноні Т. | Адажіо |
| Базелер П. | Французська сюїта, ор. 114 |
| Боккеріні Л. | Рондо №8, ор. 60 |
| Боні П. Г. | Ларго та Алегро |
| Бах Й.С. | П’єси |
| Бішофф К. | Концертштюк, ор. 40 |

| | |
|---|---|
| Борткевич С. | Три п’єси для віолончелі та фортепіано |
| Буассо Й. | Салонна фантазія, Сувенір від Шуберта |
| Блох А. | Імпровізація |
| Брамс Й. | Угорські танці.<br>Вісім пісень |
| Брух М. | 4 п’єси, Адажіо на кельтську тему, Ave Maria, Kol Nidrei |
| Бузоні Ф. | Маленька сюїта |
| Вебер К.М. | Адажіо та рондо, пер. П’ятигорський |
| Вілла – Лобос Н. | П’єси, Невеличка сюїта |
| Вівальді А. | Адажіо |
| Гайдн Й. | Серенада |
| Гендель Г. | Арія та 5 варіацій, Арії, пер. для віолончелі |
| Глієр Р. | П’єси |
| Гоенс Д. | П’єси |
| Гранадос Е. | Іспанські танці |
| Гріг Е. | сюїта «Пер Гюнт», п’єси |
| Грюцмахер Ф. | П’єси |
| Гілсон П. | Анданте та скерцо |
| Данкля Е. | Угорський каприс |
| Дваріонас Б. | Інтродукція та рондино, тема з варіаціями |
| Дворжак А. | Мелодія, Рондо |
| Дебюссі К. | П’єси |
| Делюн Л. | П’єси |
| Дрдля Ф. | Сувенір |
| Дріго Р. | Серенада |
| Дюкруа Ж | На біс |
| Дюка П. | Джитана |
| Дюмон Ж.Ф. | Яскрава фантазія на теми «Риголетто» |
| Жербін М. | Дві п’єси для віолончелі та фортепіано |
| Жераль В. | П’єси |
| Зейц Ф. | Циганє йдуть |
| Ібер Ж | Маленький білий вислюк |
| Казелла А. | Пісня кохання, Неаполітанська пісенька |
| Кассадо Г. | П’єси |
| Клєнгєль Ю. | П’єси |
| Кореллі А. | Варіації на тему «Фолії» |
| Куперен Ф. | П’єси для концерту, обр. П. Базелер |
| Лисенко М. | П’єси |
| Ліст Ф. | Угорська рапсодія №5 |
| Лютославський В. | Grave для віолончелі та фортепіано |
| Лятошинський Б. | 2 мазурки, мелодія |
| Мартіну Б. | Варіації на тему Россіні для віолончелі та фортепіано |

| | |
|---|---|
| Марчелло Б. | Адажіо |
| Массне Ж. | Елегія, Медитація з опери «Таїс» |
| Мошковський М. | Три п’єси для віолончелі |
| Монті В. | Чардаш |
| Оффенбах Ж. | П’єси |
| Паганіні Н. | Варіації на тему з опери «Моісей» (на одній струні) |
| Піатті А. | П’єси |
| Поппер Д. | Концертний полонез,Угорська рапсодія,Танок ельфів, Прялка, п’єси |
| Порпора Н. | Ларго та Алегро |
| Пьяццолла А. | Гранд танго для віолончелі та фортепіано, п’єси |
| Равель М. | П’єса у формі хабанери. Дві єврейські мелодії |
| Рейнке К. | Романс |
| Ромберг Б. | Дивертисменти №1-3, Інтродукція та полонез |
| Саммартіні Дж. | Граве для віолончелі та фортепіано |
| Свендсен Й | Романс, ор.26 для віолончелі та фортепіано |
| Сарасате П. | Циганські співи, обр. Мандоцці О. |
| Сен-Санс К. | Алегро Апасіонато, романс Фа мажор, Лебідь |
| Серве Ф. | Концертна п’єса. Фантазія з варіаціями |
| Сібеліус Я. | Меланхолія для віолончелі та фортепіано, Сумний вальс |
| Сквайр В. | П’єси |
| Соллима Дж | Lamentatio, Alone |
| Станкович Є. | П’єси |
| Троуелл А. | П’єси |
| Фалья М. | Танець вогню<br>Іспанська народна сюїта |
| Фітценгаген В. | П’єси |
| Форе Г. | П’єси |
| Фукс Р. | Фантастичні п’єси |
| Фібіх | Поема |
| Хачатурян А. | Ноктюрн<br>Транскрипції фрагментів з балетів |
| Хіндеміт П. | Капричіо, фантастична п’єса, скерцо для віолончелі та фортепіано |
| Цинцадзе С. | П’єси |
| Шопен Ф. | Транскрипції фортепіанних творів, Блискучий полонез |
| Шредер К. | Концертна п’єса, ор.38 |
| Штогаренко А. | Балада на пам’ять Лисенка |
| Шуберт Ф. | Транскрипції фортепіанних та вокальних творів |
| Шуман Р. | 5 п’єс у народному стилі, фантастичні п’єси,транскрипції |
| Ельгар Е. | П’єси |
| Ернст Г. | Угорські мелодії |

**Твори для віолончелі соло**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Бах Й. С. | 6 сюїт для віолончелі соло |
| Блох Е. | Сюїти для віолончелі соло №1-3 |
| Бріттен Б. | Три сюїти для віолончелі соло, op.72, op.80, op.87 |
| Габріеллі Д. | 7 ричеркарів для віолончелі соло |
| Гендель Г. | Арія та 5 варіацій, ред. Кассадо Г. |
| Клєнгєль Ю. | Варіації на тему Шумана |
| Кассадо Г. | Сюїта для віолончелі соло |
| Кодаї З. | Соната для віолончелі соло |
| Крамб Ж. | Соната для віолончелі соло |
| Лігетті Ж. | Соната для віолончелі соло |
| Регер М. | Сюїти для віолончелі соло №1-3 |
| Телеман Г. | Сюїта для віолончелі соло |
| Тортельє П. | Сюїта для віолончелі соло |
| Хачатурян А. | Соната-фантазія для віолончелі соло |

**Інструктивний репертуар**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Базелер П. | Гами та арпеджіо |
| Букінік М. | 4 концертних етюди для віолончелі |
| Доцауер Ж. Ж. | 113 етюдів для віолончелі |
| Дюпор Ж. | 21 етюд |
| Піатті К. А. | 12 каприсів |
| Поппер Д. | Етюди вищої школи |
| Далль Абакко Ж. | 11 каприсів для віолончелі |
| Фейл’ярд Л. | Щоденні вправи |
| Шевчик О. | Вправи на віолончелі |
| Шевчик О. | Вправи для розвитку трелі, та стаккато |
| Паганіні Н. | 24 каприси, обр. Сільва |

**Музичні твори для альта**

**Твори великої форми**

| Композитор | Музичні твори |
|---|---|
| Азарашвілі В. | Концерт для альта з оркестром |
| Ангерер П. | Концерт для альта з оркестром |
| Арістакесян Е. | Концерт для альта з оркестром |
| Барток Б. | Концерт для альта з оркестром |
| Базелер П. | Французька сюїта |
| Бакс О. | Соната для альта та фортепіано |
| Бах Й. Х. | Концерт для альта з оркестром *c-moll* |
| Бах Ф. Е. | Концерт для альта з оркестром *B-dur* |
| Бібік В. | Концерт для альта для альта з оркестром №1, *op.53*<br>Концерт для альта з оркестром №2, *op. 104* |
| Блок В. | Концерт для альта з оркестром |
| Брамс Й. | Соната для альта та фортепіано *f-moll*<br>Соната для альта та фортепіано *Es-dur* |
| Вангал Я. | Концерт для альта з оркестром |
| Верещагін Я. | Концерт для альта з оркестром |
| Вівальді А. | Концерт для альта (віоль д'амур) з оркестром |
| Гаврилець Г. | Концерт для альта з оркестром |
| Гайдн Й. | Концерт для альта з оркестром |
| Гамбург Г. | Концерт для альта з оркестром |
| Гендель Г. | Концерт для альта з оркестром |
| Гендель Г. | 6 Сонат для альта та фортепіано |
| Глієр Р. | Концерт для валторни (перекладення для альта) з оркестром |
| Гоноболін О. | Концерт для альта з оркестром «Весняний» |
| Давід Д. | Концерт для альта з оркестром |
| Дваріонас Б. | Варіації для альта та фортепіано |
| Зейдман Б. | Концерт для альта з оркестром |
| Іщенко Ю. | Соната для альта та фортепіано |
| Клебанов Д. | Концерт для альта з оркестром |
| Кодаї З. | Соната для альта та фортепіано |
| Куртаг З. | Концерт для альта з оркестром |
| Мартіну Б. | Концерт-рапсодія для альта з оркестром |
| Мендельсон Ф. | Соната для альта та фортепіано |
| Мійо Д. | Концерт для альта з оркестром |
| Мійо Д. | Соната для альта та фортепіано |
| Моцарт В. А. | Концерт для валторни (перекладення для альта) з оркестром |
| Моцарт В. А. | Концерт для кларнета (перекладення для альта) з оркестром |
| Онеггер О. | Соната для альта та фортепіано |
| Паганіні Н. | Соната для альта та фортепіано *c-moll*<br>Соната для альта та фортепіано *D-dur* |

| | |
|---|---|
| Пістон У. | Концерт для альта з оркестром |
| Птушкін В. | Соната для альта «Пам’яті Д. Клебанова» |
| Регер М. | Концерт для альта з оркестром |
| Ролла А. | Концерт для альта з оркестром *E-dur*<br>Концерт для альта з оркестром *F-dur* |
| Руббра Е. | Концерт для альта з оркестром |
| Сен-Санс К. | Концерт для віолончелі (перекладення для альта) з оркестром |
| Стаміц К. | Концерт для альта з оркестром *A-dur*<br>Концерт для альта з оркестром *D-dur*<br>Соната для альта та фортепіано *B-dur*<br>Соната для альта та фортепіано *D-dur* |
| Уолтон У. | Концерт для альта з оркестром |
| Фінко Д. | Концерт для альта з оркестром |
| Форсайт С. | Концерт для альта з оркестром |
| Хей Ф. | Концерт для альта з оркестром *a-moll* |
| Хіндеміт П. | Концерт для альта з оркестром *«Der Schwanendreher»* |
| Хофмейстер Ф. | Концерт для альта з оркестром *D-dur* |
| Шуберт Ф. | Соната*«Per Arpedggione» a-moll* |
| Цельтер К. | Концерт для альта з оркестром *Es-dur* |
| Яковчук О. | Концерт для альта з оркестром №2 |

**Твори малої форми**

| **Композитор** | **Музичні твори** |
|---|---|
| Абдель-Рахім Г. | Дві п’єси |
| Аміров Ф. | Елегія |
| Аламазян С. | Мелодія |
| Арендс І. | Балада |
| Барток Б. | Два танці |
| Бах В. Ф. | Весна |
| Бах Й. С. | Сициліана<br>Жига |
| Бенда Я. | Граве |
| Бетховен Л. | Адажіо<br>Рондо |
| Борисов В. | Романтична повість |
| Брамс Й. | Вальс № 15<br>Скерцо<br>Ода Сафо |
| Бріттен Б. | Варіації на тему пісні Дж. Дауленда *«Lachrymae»* |
| Брух М. | Романс |
| Вебер К. | Блискучий полонез |
| Венявський Х. | Мрії |
| Верачіні Ф. | Ларго |
| Вериківський М. | Мелодія |
| В’єтан Т. | Елегія |

| | |
|---|---|
| Вілла-Лобос Е. | Арія |
| Вольф Г. | Пісня |
| Гаджієв Д. | Скерцо |
| Гайдн. Й. | Менует |
| Гамбург Г. | Наспів №2 |
| Гендель Г. | Ларгето |
| Глієр Р. | Романс<br>Вальс №2<br>Вальс №6<br>Ноктюрн №10 |
| Гоноболін О. | Чотири причуди |
| Гріг Е. | Елегія №6, Поема №5, Вечір у горах<br>Пісня Сольвейг<br>Листок із альбому |
| Давід Ф. | Капричіо<br>Пеццо |
| Дворжак А. | Мелодія |
| Дебюссі К. | Прелюд «Дівчина з волоссям кольору льону»<br>Повільний вальс<br>Романс<br>Вереск і Мінестрелі<br>Циганський танок<br>У човні, Місячне сяйво |
| Домінчен К. | Романс |
| Енеску Дж. | Концертна п’єса |
| Жербін М. | Вокаліз |
| Зноско-Боровський О. | Гумореска<br>Гуцульська пісня<br>Калмицький наспів<br>Українське скерцо |
| Ібер Ж. | Маленький біленький віслючок |
| Іщенко Ю. | Елегія |
| Кирейко В. | Музичний момент |
| Кодай З. | Адажіо |
| Колесса М. | Три коломийки |
| Кореллі А. | Фолія |
| Лисенко М. | Елегія «Сум» |
| Людкевич С. | Чабарашка |
| Мартіну Б. | Сумна пісня |
| Мединь Я. | Вальс<br>Три мініатюри |
| Мійо Д. | Чотири портрети |
| Паганіні. Н. | Вічний рух |
| Подгайц Є. | Мілорд |
| Равель М. | Павана |

| | |
|---|---|
| Ревуцький Л. | Балада |
| Сібеліус Я. | Сумний вальс |
| Синдінг Х. | Престо |
| Скорик М. | Речитатив |
| Сокальський В. | П’єса |
| Степовий Я. | Танець |
| Фіокко П. | Алегро |
| Форе Г. | Ноктюрн |
| Хачатурян А. | Танок Айши<br>Колискова<br>Танок дівчат з балету «Гаяне»<br>Вальс |
| Цинцадзе С. | Романс<br>Хорумі<br>Сачідао |
| Черненко В. | Ноктюрн |
| Шоссон С. | П’єса |
| Штогаренко А. | Балада |
| Шуберт Ф. | Бджілка |
| Шукайло Л. | Рапсодія |
| Шуман Р. | Казкові картини<br>Мрії |

**Твори для альта соло**

| **Композитор** | **Музичні твори** |
|---|---|
| Арісакесян Е. | Соната для альта соло |
| Баркхард В. | Соната для альта соло ор.59 |
| Бах Й. С. | Сонати та партити для скрипки соло (перекладення для альта) |
| Бах Й. С. | Шість сюїт для віолончелі соло (перекладення для альта) |
| Бібік В. | Соната для альта соло *ор. 31*<br>Соната № 2 для альта соло *ор. 136*<br>«Recitativo» для альта соло |
| Лігеті Д. | Соната для альта соло |
| Маконкі Є. | П’ять ескізів для альта соло |
| Пілютиков С. | Варіації для альта соло |
| Регер М. | Три сюїти для альта соло |
| Ролла А. | Шість ідилій для альта соло |
| Стецюн М. | Варіації для альта соло |
| Телеман Г. | 12 фантазій для скрипки соло (перекл. для альта) |
| Телеман Г. | Соната для альта соло |
| Хачатурян А. | Соната-пісня для альта соло |
| Щетинський О. | Соната для альта соло |

**Інструктивний репертуар**

| **Композитор** | **Музичні твори** |
|---|---|

| | |
|---|---|
| Анзолетті М. | 12 етюдів |
| Бруні О. | Школа для альта |
| Ваксман А. | Вправи та гами у подвійних нотах |
| Венявський Х. | Каприси |
| Вольфарт Ф. | 30 Етюдів в першій позиції для альта<br>60 Етюдів для альта *op. 45* |
| Вьйо М. | 10 Етюдів для альта |
| Гавіньє Ш. | Етюди |
| Галамян І. | Гами і вправи для альта |
| Герман Ф. | 6 Концертних етюдів для альта *op. 18* |
| Гильтай Б. | Концертні етюди |
| Гофман Р. | 15 Етюдів для альта *op. 87*<br>20 Етюдів для альта *op. 86* |
| Донт Я. | 20 каприсів |
| Йенч В. | 3 Етюди для альта соло *op. 36* |
| Каваліні Е. | Вправи для альта (в 3 книгах) |
| Кайзер Г. | 36 Етюдів для альта *op.43* |
| Компаньолі Б. | 41 Каприс *op. 22* |
| Крейцер Р. | 42 Етюди |
| Лукач Ф. | Вправи на зміну позицій |
| Мазас Ж. | Етюди |
| Мейєр К. | 16 Етюдів для альта |
| Надь Ш. | 5 Етюдів |
| Паганіні Н. | 24 Каприси |
| Палашко І. | 10 Концертних етюдів для альта *op. 44*<br>10 Етюдів для альта *op.49*<br>12 Етюдів для альта *op.62*<br>24 Мелодичних етюди для альта *op.86*<br>25 Етюдів для альта *op.87*<br>Каприси для альта *op.36*<br>Мелодичні етюди для альта *op.92* |
| Палшков Б. | Каприси |
| Роде П. | 24 Каприси |
| Ролла А. | Збірник вправ для альта |
| Сітт Г. | 15 Етюдів для альта *op. 116* |
| Станицький К. | Каприси для альта |
| Сузукі С. | Школа для альта |
| Теріан М. | 6 Етюдів |
| Фіорілло Ф. | Каприси |
| Флеш К. | Гами для альта підвищеної складності |
| Фукс П. | 15 Етюдів |
| Хофмайстер Ф. А. | 12 Етюдів для альта соло |
| Шевчик О. | Підготовчі етюди до трелей для альта *op. 7*<br>Вправи для альта на подвійні ноти *op. 9* |

| | |
|---|---|
| | Школа техніки гри на альті (ред. Л. Тертіса) |
| Шеллі М.-Т. | 20 Художніх етюдів для альта |
| Шельсі Г. | 3 Етюди для альта соло |
| Шломінг Г. | 12 Етюдів для альта *op. 15* |
| Шмідтнер Ф. | Щоденні вправи альтиста |
| Штайнер Х. | 12 Каприсів для альта |

НАВЧАЛЬНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

# ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# «ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

**Укладач:**

**Сташевська І. О.**

заслужений діяч мистецтв України, доктор педагогічних наук, професор кафедри оркестрових інструментів ХДАК

*Друкується в авторській редакції*

Адреса видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057)731-13-85. e-mail: nmr-academy@xdak.ukr.education